

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ' Γυμνασίου

Ενότητα 7^η

Η Φιλική εταιρεία και η κήρυξη της ελληνικής
επανάστασης στις παραδουνάβιες ηγεμονίες

Η ίδρυση και η ανάπτυξη της Φιλικής Εταιρείας (1)

Φιλική Εταιρεία: Μυστική οργάνωση με σκοπό να προετοιμάσει την επανάσταση των Ελλήνων. Δημιουργήθηκε το 1814, στην Οδησσό της Ρωσίας. Η έδρα της Φιλικής μεταφέρθηκε το 1818 στην Κωνσταντινούπολη.

Τα σύμβολα της Φιλικής Εταιρείας

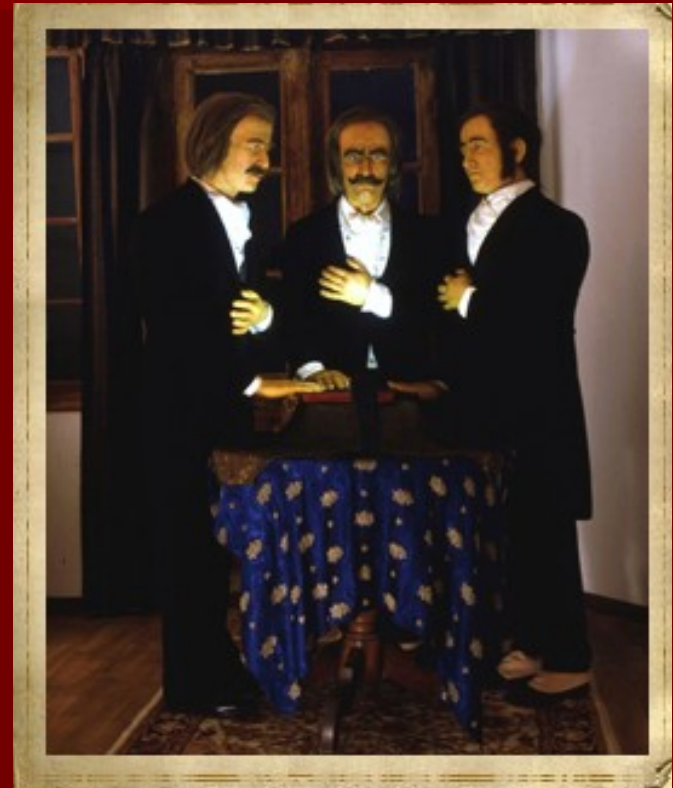

**Η Οθωμανική αυτοκρατορία το
1812**

Η ίδρυση και η ανάπτυξη της Φιλικής Εταιρείας (2)

Ιδρυτές :

- Νικόλαος Σκουφάς
- Αθανάσιος Τσακάλωφ
- Εμμανουήλ Ξανθός
- Ο πρώτος πέθανε στις 31 Ιουλίου 1818 και τη θέση του πήρε ο Παναγιώτης Αναγνωστόπουλος.

“η Φιλική Εταιρεία”
μουσείο Βρέλλη

Οι ιδρυτές της Φιλικής Εταιρείας

Τσακάλωφ

Σκουφάς

Ξάνθος

Η ίδρυση και η ανάπτυξη της Φιλικής Εταιρείας (3)

Οι δυσκολίες της Φιλικής Εταιρείας:

- Ο ελληνισμός ήταν διάσπαρτος σ' ένα μεγάλο γεωγραφικό χώρο.
- Οι Φιλικοί έπρεπε να δράσουν με μεγάλη μυστικότητα.
- Έπρεπε να είναι πειστικοί, επειδή προηγήθηκαν πολλά αποτυχημένα επαναστατικά κινήματα.
- Η ένταξη στην οργάνωση και η κινητοποίηση ανθρώπων που προέρχονταν από διαφορετικές κοινωνικές ομάδες με διαφορετικά συμφέροντα δεν ήταν εύκολη υπόθεση.

Η ίδρυση και η ανάπτυξη της Φιλικής Εταιρείας (4)

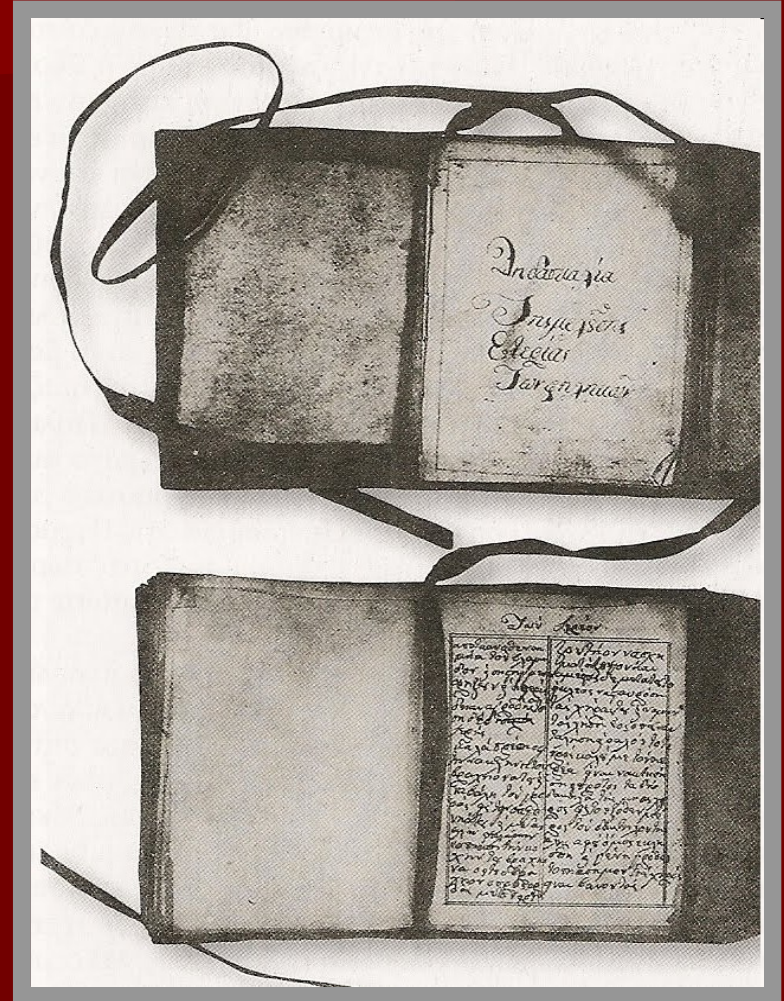
Οι ευνοϊκές προϋποθέσεις για το έργο της Φιλικής Εταιρείας:

- Η οθωμανική αυτοκρατορία αντιμετώπιζε σοβαρά εσωτερικά προβλήματα.
- Μεταξύ των Ελλήνων είχαν διαδοθεί οι ιδέες της Γαλλικής Επανάστασης.
- Ένα σημαντικό τμήμα του πληθυσμού ήταν ώριμο για την επανάσταση.

Η ίδρυση και η ανάπτυξη της Φιλικής Εταιρείας (5)

Η οργάνωση της Φιλικής και η ηγεσία της

- Οργανώθηκε με πρότυπο τις μυστικές εταιρείες, όπως οι καρμπονάροι. Δοκιμασίες – ψευδώνυμα – κρυπτογραφικό αλφάβητο.
- Αρχικά απευθύνεται σε πλούσιους εμπόρους, ώστε να ενισχυθεί οικονομικά. Αργότερα απευθύνεται σε όλες τις κοινωνικές ομάδες. Γυναίκες μόνο κατ' εξαίρεση.

Το εγκόλλιο του κατηχητή
(χειρόγραφο)

Η ίδρυση και η ανάπτυξη της Φιλικής Εταιρείας (6)

Η οργάνωση της Φιλικής και η ηγεσία της

- Η ηγεσία – η «Αόρατη Αρχή» παρέμενε μυστική. Σκόπιμα αφηνόταν να διαδίδεται ότι αποτελούνταν από ισχυρά πρόσωπα.
- Η ηγεσία της Φιλικής πρόσφερε την ηγεσία της Φιλικής στον Ιωάννη Καποδίστρια, ο οποίος αρνήθηκε.

Η σφραγίδα της Φιλικής Εταιρείας

Η ίδρυση και η ανάπτυξη της Φιλικής Εταιρείας (7)

- Τελικά ανέλαβε ο Αλέξανδρος Υψηλάντης, ως Γενικός Επίτροπος της Αρχής.
- Είχε συνταχθεί από την ανώτατη αρχή «Σχέδιον Γενικόν» που προέβλεπε την ταυτόχρονη έναρξη του αγώνα στις παραδουνάβιες ηγεμονίες και στην κυρίως Ελλάδα. Τελικά προηγήθηκε η εξέγερση στις Ηγεμονίες.

Αλέξανδρος Υψηλάντης

Η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης στις Ηγεμονίες (1)

Η βαλκανική
χερσόνησος
και οι
παραδουνάβιες
ηγεμονίες

Η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης στις Ηγεμονίες (2)

Λόγοι για τους οποίους η επανάσταση ξεκίνησε στις Ηγεμονίες:

- Δεν υπήρχε οθωμανικός στρατός.
- Η περιοχή συνόρευε με τη Ρωσία. Υπήρχαν λοιπόν ελπίδες ότι ο ρωσικός στρατός θα βοηθούσε.
- Θα βοηθούσαν την επανάσταση και άλλοι λαοί με τους αρχηγούς τους, όπως ο Σέρβος Καραγεώργεβιτς, ο Ρουμάνος Βλαντιμηρέσκου.

Η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης στις Ηγεμονίες (3)

Η έναρξη

- Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης πέρασε τον Προύθο ποταμό και κήρυξε την επανάσταση στο Ιάσιο της Βλαχίας (σημερινή Ρουμανία) στις 24 Φεβρουαρίου 1821.
- Άφηνε να εννοηθεί ότι πίσω από το κίνημα βρισκόταν η Ρωσία.

Το πέρασμα του ποταμού
Προύθου

Η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης στις Ηγεμονίες (4)

Τα προβλήματα

- Οι πλούσιοι Έλληνες των ηγεμονιών δεν βοήθησαν.
- Ο τσάρος αποκήρυξε την επανάσταση και επέτρεψε την είσοδο του τουρκικού στρατού στις ηγεμονίες.
- Ο Πατριάρχης Γρηγόριος ο Ε' αναγκάστηκε να αφορίσει τους επαναστάτες.
- Ο τοπικός ηγέτης Βλαντιμηρέσκου θεωρήθηκε προδότης και εκτελέστηκε με εντολή της Φιλικής.

Ο τσάρος
Αλέξανδρος Α'

Ο πατριάρχης
Γρηγόριος Ε'

Η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης στις Ηγεμονίες (5)

Το τέλος

- Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης παρά τα προβλήματα συνέχισε τον αγώνα. Αποφασιστική η **μάχη στο Δραγατσάνι** (7 Ιουνίου 1821). Στη μάχη διακρίθηκε ο **Ιερός Λόχος**, συγκροτημένος από Έλληνες σπουδαστές. Η ήττα όμως επήλθε.
- Ο **Αλέξανδρος Υψηλάντης** συνελήφθηκε στην Αυστρία όπου κατέφυγε. Φυλακίσθηκε. Απελευθερώθηκε το 1827. Πέθανε στη Βιέννη τον Ιανουάριο του 1828.
- Οι τελευταίοι απομονωμένοι αγωνιστές με αρχηγούς τους **Γ. Ολύμπιο** και **Ι. Φαρμάκη** εγκλωβίστηκαν στη μονή Σέκκου. Ο Ολύμπιος ανατινάχθηκε μαζί με τους συμπολεμιστές του. Ο Φαρμάκης μετά από υπεράνθρωπη αντίσταση πιάστηκε αιχμάλωτος και αποκεφαλίστηκε.

Π. φον Ες, Ο Ιερός Λόχος μάχεται στο
Δραγατσάνι

Γεωργιάκης
Ολύμπιος

Στη μονή Σέκκου ο Μακεδόνας αγωνιστής Ιωαν. Φαρμάκης
αμύνθηκε ηρωικά

Ιωάννης Φαρμάκης

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Η πορεία των επαναστατών στις Ηγεμονίες

Ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης (1)

- Τι ήταν η Φιλική εταιρεία, ποιος ο σκοπός της, πού και πότε δημιουργήθηκε; Πού είχε την έδρα της και ποιοι οι ιδρυτές της;
- Ποιες δυσκολίες αντιμετώπισε η Φιλική εταιρεία στο έργο της;
- Ποιες ευνοϊκές προϋποθέσεις βοήθησαν το έργο της Φιλικής εταιρείας;
- Με βάση ποιο πρότυπο οργανώθηκε η Φιλική εταιρεία; Σε ποιους απευθύνθηκε αρχικά; Σε ποιους στη συνέχεια;
- Γιατί η ηγεσία παρέμενε μυστική; Γιατί άφηνε να διαδίδονται διάφορες φήμες;

Ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης (2)

- Γιατί ο Ι. Καποδίστριας αρνήθηκε την ηγεσία της Φιλικής εταιρείας;
- Ποιος ανέλαβε την ηγεσία και με ποιον τίτλο;
- Υπήρχε οργανωμένο σχέδιο εξέγερσης; Εφαρμόστηκε; Τι τελικά πραγματοποιήθηκε;
- Γιατί η επανάσταση ξεκίνησε στις ηγεμονίες;
- Πότε, πού και πώς ξεκίνησε η επανάσταση στις ηγεμονίες;
- Ποια προβλήματα και δυσκολίες αντιμετώπισε ο Αλέξανδρος Υψηλάντης;
- Ποιο ήταν το τέλος της επανάστασης στις ηγεμονίες;

Άσκηση συμπλήρωσης κενών

- Η εταιρεία ήταν μια οργάνωση που δημιουργήθηκε το στην της με σκοπό την προετοιμασία του ένοπλου αγώνα των Ελλήνων για
- Πρωτεργάτες της εταιρείας υπήρξαν οι , , και
- Η επανάσταση αποφασίστηκε να ξεκινήσει στις
- Η ηγεσία ανατέθηκε στον

Άσκηση σωστού-λάθους

Να χαρακτηριστούν οι ακόλουθες προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες:

- Η Φιλική εταιρεία έβρισκε μόνο δυσκολίες στο έργο της.
- Ο Ιωάννης Καποδίστριας αρνήθηκε την ηγεσία της Φιλικής εταιρείας, επειδή είχε κακές προσωπικές σχέσεις με την ηγεσία της.
- Η επανάσταση αποφασίστηκε να ξεκινήσει ταυτόχρονα στην ηπειρωτική Ελλάδα και στην Μολδοβλαχία.
- Ο Τσάρος αποκήρυξε την επανάσταση.

Άσκηση αντιστοίχισης

Αντιστοιχίστε τις δύο στήλες

A

1. Ιερός Λόχος
2. Καραγεώργεβιτς
3. Γρηγόριος Ε΄
4. Γιωργάκης Ολύμπιος

B

- α. Σέρβος ηγέτης
- β. Οικουμενικός πατριάρχης
- γ. Μονή Σέκκου
- δ. Δραγατσάνι

